

ALGATUSRÜHMA KOOSTÖÖTEGEVUSE PROJEKTITOETUSE TAOTLUSE (ID 834018790060) TULEMUSARUANNE

Koostööprojekti nimetus: „MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond ja MTÜ Saarte Kalandus õppereis Portugali“

Koostööpartner: MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond

Koostööprojekti sihtrühm: Saaremaa kalanduspiirkonna kalurid ja kalandusettevõtjad ning muud piirkonnas kalandusvaldkonnaga tegelevad isikud.

Koostööprojekti algus- ja lõppkuupäev: (25) 26. 09. – 02. 10. 2018. a

Koostööprojekti kirjeldus ja eesmärk:

Koostööprojekti „MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond ja MTÜ Saarte Kalandus õppereis Portugali“ raames korraldati õppereis Portugali põhja, kesk ja lõunaosa kalanduspiirkondadesse. Koostööprojekti eesmärgiks oli tutvuda Portugali kalurite, kalatöötlemisega tegelevate ettevõtete ja kalateadlaste ettevõtmistega, et teada saada, kuidas toimib kalandusega seotud toodete ja teenuste arendamine ning samuti kuidas on korraldatud ettevõtjate, omavalitsuste ja organisatsioonide vaheline töö ja koostöövõrgustike toimimine ning milliseid projekte toetati piirkonnas eelmisel 2007-2013 rahastusperioodil.

Elluviidud tegevused ja koostööprojekti tulemus:

Osa on võetud väliskoolitusest Portugali erinevatesse kalanduspiirkondadesse. Saaremaa kalanduspiirkonnast osales 15 inimest ja Võrtsjärve kalanduspiirkonnast osales 15 inimest.

Eesti kahe kalanduspiirkonna ettevõtjad ja organisatsioonid on saanud Portugali kalanduspiirkondade esindajatega kogemusi vahetades uusi ideid kuidas oma tooteid/teenused paremini tutvustada, kuidas kaasata kalandusega seotud ettevõtluse valdkonda rohkem naisi, mereuuringute keskuse teadlased tutvustasid oma uuringuid mere ökosüsteemi muutumisest seoses plastiku ja mahajäetud kalavõrkude reostusega ning nn sinimajanduse valdkonnas jne. Ettevõtjad on saanud omavahel rohkem suhelda, mis avaldab mõju võrgustumisele ja uute koostöötegevuste algatamisele. Kogemuste ammutamine teistelt Euroopa Liidu kalanduspiirkondadelt ja koostöövõrgustikelt on oluline ning analoogsete tegevustega tuleb jätkata. Samuti on oluline võõrustada teisi kalanduspiirkondi nii Eestist kui Euroopast ning jagada kogemusi kalandusvaldkonna arendamisest.

Õppereisi programm

I päev, 26. september, kolmapäev

26. – 29. 09. 2018. a 3 ööd ühes hotellis

Lufthansa lend: Tallinn - Frankfurt - Porto 6.10-7.40 / 9.40-11.20

Kell 12.30 (kui lennud ei hiline) väljasõit lennujaamast Povoa de Varzim'i poole (ca 29 km lennujaamast).

Kell 13.30 lõuna Póvoa de Varzim'i sadama restoranis (**lõunasöök tuleb osalejatel ise tasuda, hind 20 EUR inimese kohta**).

Restaurant Casa Cecilia | 1.30pm |

<https://www.facebook.com/casacecilia.restaurante>

Address: Largo António Nobre, 113 - 4490-417 Póvoa de Varzim

Kell 15.00 Póvoa de Varzim'i sadama külastus ja kohtumine Póvoa de Varzim'is asuva kohaliku kalandusettevõtjate organisatsiooni Apropesca

(<http://www.atlanticstrategy.eu/en/partners/apropesca-organiza%C3%A7%C3%A3o-de-produtores-de-pesca-artesanal-crl>) esindajaga Jeronimo Vianaga (e-post jeronimo.viana@sapo.pt).

Póvoa de Varzim'i sadamas asub riigi viimane puidust laevade ehitamise ettevõte. Apropesca esindab erinevaid kalapüügilitsentse omavaid laevaomanikke.

Kell 16.00-16.30 sõit Portosse hotelli (ca 36 km).

Ööbimine Portos, **hotellis*** Castelo Santa Catarina**, Rua de Santa Catarina 1347, 4000-457 Porto, Portugal www.castelosantacatarina.com.pt/en/ Kolm ööd samas hotellis, hotellis hommiku- ja õhtusöök kahel öhtul.

II päev, 27. september, neljapäev

Väga varase lahkumise tõttu hotellis hommikust süüa ei jõua, kaasa saab hommikusöögi pakikese (puuvili, võileib, mahl).

Kell 06. 45 väljasõit Castelo do Neiva suunas (ca 65 km Portost).

Kell 07.30 Castelo do Neiva sadama külastus ja kohtumine Associação de Armadores da Pesca de Castelo do Neiva (AAPCN) – Castelo do Neiva kalapüügilaevade ühingu juhi Maria Jose Neivaga (e- post isaapesca.castelodeneiva@sapo.pt).

Tegemist on naiskalurite poolt loodud ühinguga, laevastikku kuulub 24 paati, püügipiirkond kuni 6 meremiili kaldast. Kalurid saavad öiselt püügilt sadamasse hommikul kell 7.30 – 08.00 ja võimalik on näha nende töötamist ja kuidas nad enda püütud kala kaldal müüvad.

Kohtumine Castelo do Neiva kalapüügilaevade ühingu juhi Maria Jose Neivaga.

Lõunasöök:

Restaurant Camelo da Apulia | 12h30 |

<http://www.camelo-apulia.pt/galeria-fotos/#1>

Address: Beach Praia da Apúlia, Rua do Facho (in front of the windmills).
4740-055 Apúlia | Esposende

Kell 14.00 väljasõit Castelo do Neivast Matosinhos' e linna (57 km).

Kell 15.00 Kohtumine sardiinipüügiga tegeleva ühistu PROPEIXE (<http://www.propeixe.pt/index.html>) juhi Agostinho da Mata'ga (e- post agostinho@propeixe.pt).

Õhtusöök oma hotellis.

III päev, 28. september, reede

Kell 10.00 – 11.30 Porto Cruise Terminali ja Porto Ülikooli mereuuringute keskuse külastus <https://www.apdl.pt/en/terminal-passageiros-sul> (3 km Porto kesklinnast).

Kell 11.30 väljasõit Afurada suunas (ca 9 km)

Kell 12.00 tutvumine Afurada kalurikülaga.

Lõunasöök:

Restaurant Mar à Vista | 12h30 |
<http://www.mar-vista.net/>

Kell 14.00 Porto kultuuriprogramm: „Kuue Silla Kruiis“ jõel (pilet hinna sees)
Linnaekskursioon

IV päev, 29. september, laupäev

Kell 08.30 väljasõit Lissaboni suunas (ca 313 km)

Kohtumine APARA ja ADEPE kalurite organisatsioonide liikmetega. Nazare ja Peniche sadamates.

Lõunasöök Nazare's:

O Casalinho | 1.45pm |
<https://www.restaurantemarisqueiraocasalinho.pt/>
Address: Praça Sousa Oliveira 7, 2450-065 Nazaré

Ööbimine hotellis*** Ibis Lisboa Parque das Nacoes, RUA DO MAR Vermelho, Lote 1 07 2 2, 1990-203 Lisboa, Portugal, www.accorhotels.com/gb/hotel-8501-ibis-lisboa-parque-das-nacoes/index.shtml Kolm ööd samas hotellis, hotellis hommiku- ja õhtusöök.

V päev, 30. september, pühapäev – puhkepäev

Kell 09.00 Väljasõit Sintra piirkonda (ca 36 km)

Kell 10.30 - 12.30 Tutvumine Portugali ühe olulisema ajaloolise keskuse ja huvitavama linnakesega, **Sintra**. Regaleira palee külastus (**pilet tuleb reisijatel lisaks tasuta: 6 EUR**)

Restaurant Cantinho de São Pedro | 12.30pm

<http://cantinhosaopedro.com/>

address: Praça Dom Fernando II n°18, 2710-483 Sintra

Menu:

Kell 14.00 sõit Cabo da Roca suunas

Cabo da Roca

Cascais'i vanalinna ja sadama külastus.

Õhtul 2015.a. maailma parimaks akvaariumiks tunnistatud Lissaboni Oceanario/ akvaariumi-
okeanaariumi külastus (hinna sees) www.oceanario.pt/en

VI päev, 01. oktoober, esmaspäev

09.00 väljasõit Mafra kommuuni

11.30 Ericeira kalurikülas kohalike rannakalurite kogukonna liikmetega kohtumine .

Lõunasöök:

Restaurant Estrela do Mar | 1.00pm |

<http://estreladomar.com.pt/>

address: Rua São João, Ribamar

15.00. külastame viimast Lissaboni piirkonna puidust paatide meistrit Hr Jaime Costa, tema
töökojas mille nimi on Sarilhos Pequenos (Väikesed Mured e.k.) Moita haldusüksuses.

Õhtul tutvumine Lissaboni linnaga.

VII päev, 02. oktoober, teisipäev – kojusõit

04.30 hommikusöök

05.00 väljasõit

Transfeer lennujaama

Lufthansa lend: Lissabon – Frankfurt – Tallinn 7.30 – 11.35 / 13.30 – 16.45

Aruande koostas

Heino Vipp

MTÜ Saarte Kalandus

Tegevjuht

5694 7288